

7. SINIF TÜRKÇE DERSİ

TAM ÖĞRENME ÇALIŞMASI

ZARF (BELİRTEÇ)

KONU ANLATIMI

ZARF (BELİRTEÇ)

Fiillerden, sıfatlardan veya kendiyle aynı görevdeki kelimelerden (zarflardan) önce gelerek onların özelliklerini, zamanını, yönünü, miktarını belirten sözcüklere **zarf (belirteç)** denir.

Ali öğretmeninin verdiği kitabı **sessizce** okuyor.

* *Sessizce kelimesi okuma eyleminin(fiil) nasıl yapıldığını belirtmektedir.*

Zarfların Özellikleri: Zarflar da tıpkı sıfatlar gibi tek başlarına kullanılınca isim görevindedir. Zarf görevini **cümle içerisinde** kullanımına bağlı olarak kazanır. Zarf + Fiil

1. Durum Zarfları

Fiilin bildirdiği işin, oluşun ve hareketin durumunu, özelliğini veya sebebini belirten zarflardır. Fiille sorulan “nasıl?” veya “neden, niçin, niye?” sorularına cevap verir.

* Katılımcılar konuyu dikkatle dinliyordu.

-nasıl? Dikkatle (durum zarfı)

2. Zaman Zarfları

Fiilin bildirdiği işin, oluşun, hareketin zamanını belirten zarflardır. Fiille sorulan “ne zaman?” sorusuna cevap verir.

* Sıcaklar haftaya çok etkili olacaktı.

- ne zaman? Haftaya (zaman zarfı)

3. Yer-Yön Zarfları

Fiilleri veya fiilimsileri yer-yön bakımından belirten zarflardır. Fiille sorulan “nereye?” sorusuna cevap verir. Yön zarfları yalın (ek almamış) halde kullanılırlar. “Aşağı, yukarı, içeri, dışarı, ileri, geri, öte, beri, doğru” en çok kullanılan yön zarflarıdır. **“Ek alırsa zarf olmaz.(ileriye)”**

* Merdivenden aşağı bakıyor.

- Nereye? Aşağı (yer yön zarfı)

4. Miktar (Azlık-Çokluk) Zarfları

Bir fiilin, bir sıfatın veya kendi türünden bir sözcüğün (zarfın) miktarını, ölçüsünü belirten zarflardır. Fiille, sıfata veya zarfa sorulan “ne kadar?” sorusuna cevap verir.

* Bu hafta hava sıcaklığı çok düşecekti.

-ne kadar? Çok (miktar zarfı)

5. Soru Zarfları

Fiilleri soru bakımından belirten zarflardır. Bir cümlede zarfları bulmak için kullandığımız “nasıl, neden, niçin, niye, ne (eylemin nedenini sormak için kullanılıyorsa), ne zaman, nereye, ne kadar?” cümle içerisinde yer aldıklarında soru zarfı olur.

* İstanbul’a ne zaman varınız?

- ne zaman sorusu soru zarfıdır.

ALİŞTIRMA

Aşağıdaki cümlelerde yer alan zarfları bularak yuvarlak içine alınız ve hangi zarf olduğunu altındaki boşluğa yazınız.

Öğrenciler, Arapçayı hızlı öğrendi.

[.....]

Turistler patikadan aşağı iniyor.

[.....]

Babam, hızlı arabaları çok seviyor.

[.....]

Okul servisine neden yetişemedin?

[.....]

Yağmurun ortasında dışarı çıkmış.

[.....]

Söylediğim sözleri yanlış anlamış.

[.....]

Fındık patozu gürültülü çalışıyor.

[.....]

Ne yapacaklarını uzun uzun konuştular.

[.....]

Elindeki kitapları nereye bırakmış?

[.....]

Uyanamadığı için sabah namazını kaçırmış.

[.....]

Sessiz durursanız size hikâye anlatırım.

[.....]

Merdivenden dayayarak yukarı çıktı.

[.....]

Eve sevinçle girip herkese sarıldı.

[.....]

Sana verdiğim ilaç nasıl geldi?

[.....]

Haftada bir balık yemeliyiz.

[.....]

Okullar hazırda kapanacak.

[.....]

Fazla konuşup insanların başını şişirme.

[.....]

Sabahları sahilde yürüyüş yaparım.

[.....]

Eve gelir gelmez bilgisayarın başına geçti.

[.....]

Arabasıyla büyük parkta geri geri gitti.

[.....]

Dersin bitmesine ne kadar kaldı?

[.....]

Bayramlarda köye gidip akrabalarımızı ziyaret ederiz.

[.....]

ETKİNLİK

Aşağıdaki cümlelerdeki boşluklara uygun zarfları getiriniz ve hangi tür zarf getirdiğinizi sonuna yazınız.

Soğuktan üşüyünce..... girdi. (.....)

Telefonla..... ilgileniyor. (.....)

..... büyük bir ev almış. (.....)

Beklediğim mektup..... geç geldi. (.....)

..... yiyerek kilo verdi. (.....)

Bir kenarda oturuyordu. (.....)

Eve geldin? (.....)

Bunca yemeği yiyeceksin? (.....)

Aşağıdaki bilgileri okuyunuz; doğruysa D, yanlışsa Y koyunuz.

[] Zarflar fiilleri belirten sözcüklerdir.

[] Miktar zarfları fiil dışındaki bazı kelimelere de gelebilir.

[] Zarflar kendi arasında dörde ayrılırlar.

[] “İleriye gitti.” cümlesinde ileriye yer yön zarfıdır.

[] Zarfları bulmak için sorulan sorular soru zarfını oluştururlar.

Aşağıdaki kelimeleri ilgili zarf bölümüyle eşleştiriniz.

1. Sabah gitti. 2. Beri gelir misin? 3. Ne zaman gelecek?

4. Hızlı koştu. 5. Çok konuştu. 6. Düşüğünden ağladı.

7. Nasıl çözülür? 8. En pahalı arabaydı. 9. Geçen ay geldi.

10. Hızlı yüzermiş. 11. Aşağı götürdü. 12. Az önce gördüm.

DURUM	ZAMAN	MİKTAR	YER-YÖN	SORU
.....				
.....				

TEST

1. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde zaman zarfı kullanılmamıştır?

- A) Hafta sonu amcam bizi görmeye gelmiş.
- B) Ailece sonbaharda şehre gideceğiz.
- C) Kimse hatırlamaz ama okula ilk o gelmişti.
- D) Babam yarın yurtdışına çıkıyormuş.

2. “Durum zarfları eylemlere sorulan nasıl sorusuna cevap verir.”

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiili durum bakımından etkileyen bir zarf kullanılmıştır?

- A) Çocuklar! yağmur yağıyor, içeri girin.
- B) İlk teneffüste okuldan kaçtı.
- C) Bu konular gelecek hafta tekrar edeceğiz.
- D) Hastalandığı için, geçen hafta doktora gitmiş.

3. Aşağıdakilerin hangisinde soru anlamı zarfla (belirteçle) sağlanmıştır?

- A) Şu gördüklerimden hangi ev sizin?
- B) Evin önündeki pazardan ne aldın?
- C) Okula kiminle gideceksiniz?
- D) Neden bana böyle davranıyorsun?

4. Aşağıdakilerin hangisinde yer-yön zarfı (belirteci) kullanılmıştır?

- A) Merdivenden hızlıca yukarı çıktı.
- B) Okuldan gömleği yırtık ve ağlayarak döndü.
- C) Annesi şefkatle bebeğine sarıldı.
- D) Seni sabah her yerde aramışlar.

5. Aşağıdakilerin hangisinde miktar (azlık-çokluk) zarfı kullanılmıştır?

- A) Neden bize geldiniz?
- B) Sahilde babamla biraz dolaştık.
- C) Tolga arkadaşıyla dışarı çıkmış.
- D) Akşama halı sahada maç oynamaya gideceğiz.

6. “Yukarı” sözcüğü hangisinde zarf olarak kullanılmamıştır?

- A) Yukarı kattaki komşu tatilden dönmüş.
- B) Ali yukarı mahalleye taşınmış.
- C) Yemek yedikten sonra hemen yukarı çık.
- D) Yukarı sokakta kavgaya çıkmış.